

GUIA DOCENT

SOCIETAT, FAMÍLIA I EDUCACIÓ

Coordinació: TAHULL FORT, JUAN ANTONIO

Any acadèmic 2018-19

Informació general de l'assignatura

Denominació	SOCIETAT, FAMÍLIA I EDUCACIÓ			
Codi	14302			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Màster Universitari en Formació del Professorat de Secundària i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes (M 2010)	1	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	5			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	1	4	
	Nombre de grups	3	3	
Coordinació	TAHULL FORT, JUAN ANTONIO			
Departament/s	GEOGRAFIA I SOCIOLOGIA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	20% Classe Presencial 80% Treball autònom guiat de l'estudiant			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Distribució de crèdits	3 crèdits teòrics de la matèria 1 crèdit teòric-pràctic intermatèria 1 crèdit pràctic			
Horari de tutoria/lloc	a concretar.			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ESPUÑES MOLINS, MERCEDES	merce.espunyes@geosoc.udl.cat	5	
TAHULL FORT, JUAN ANTONIO	joantfort@geosoc.udl.cat	10	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Assolir els conceptes principals de la sociologia de l'educació que permeti relacionar l'escola, la família i la societat.
- Familiaritzar-se amb les principals teories i autors de la sociologia de l'educació.
- Identificar les funcions socials de l'educació.
- Reflexionar sobre els lligams que s'estableixen entre l'escola, la família i la societat.
- Conèixer la situació social actual a l'ensenyament secundari.
- Analitzar el paper social de les noves tecnologies en els centres de secundària.
- Identificar els diferents rols de la institució escolar.

Competències

E10.- Relacionar l'educació amb el medi i comprendre la funció educadora de la família i la comunitat, tant en l'adquisició de competències i aprenentatges com en l'educació en el respecte dels drets i les llibertats, en la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones i en la igualtat de tracte i no discriminació de les persones amb discapacitat.

E-11.- Conèixer l'evolució de la família, els seus diferents tipus i la incidència del context familiar en l'educació.

E-12.- Adquirir habilitats socials en la relació i orientació familiar.

G1.- Treball en equip i en equips interdisciplinaris.

G2.- Comunicació oral i escrita.

G3.- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

G4.- Capacitat d'organització i planificació.

G6.- Capacitat crítica i autocrítica.

G10.- Respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, a la promoció dels Drets Humans i als valors propis de la cultura de la pau i als valors democràtics.

Continguts fonamentals de l'assignatura

- Desigualtat social i educació.
- Funcions socials de l'educació: treball, participació democràtica, producció i reproducció de la societat.
- Família i educació. Models familiars. Comunitat i participació.
- Les reformes comprensives. L'educació intercultural e inclusiva.
- Desigualtats de classe, gènere i ètnia. La desigualtat digital. Fracàs escolar.
- Les institucions d'educació secundària. La vida quotidiana en els centres educatius.
- L'alumnat. Cultures i contracultures escolars.
- El professorat. Perfils i desenvolupament professional.

1. **Introducció a la sociologia.** Principals autors i teories. Conceptes sociològics bàsics (socialització, cultura, grup d'iguals, rol, identitat...). Relació entre la sociologia i l'educació. Estudi de la sociologia de l'educació (Durkheim, *Educació i sociologia*).

2. La institució escolar en la societat actual. Desigualtat social i educació. Funcions socials de l'educació: treball, participació democràtica, producció i reproducció de la societat. La societat de la informació i del coneixement. Estudi dels àmbits implicats entre la desigualtat social i l'educació. Presentació del nostre model social i cultural. Desigualtats econòmiques. Desigualtats culturals. Les noves tecnologies, els mitjans de comunicació i la publicitat. El paper del centre educatiu. Aprenentatge i Servei.

Recerca de la connexió entre el centre educatiu i la societat. Reflexió entre les diverses funcions que té l'educació. Escola com a preparació de futurs treballadors. L'ensenyança en una societat democràtica. L'educació com a reproductora dels models tradicionals. L'escola com a creadora de l'esperit crític de l'alumne.

3. Família i educació. Models familiars. Comunitat i participació. Evolució dels models familiars els últims cinquanta anys. Relació entre família i educació. Els diversos models familiars que es donen a l'actualitat. L'entorn familiar. Canals de participació entre l'escola i la família. L'acostament entre escola i societat.

4. La vida quotidiana en els centres educatius. L'aula. Cultures i contracultures. Professorat i alumnat. Documents bàsics dels centres educatius. Principals òrgans de poder. Organització del centre educatiu de secundària. El poder del professorat i el contrapoder de l'alumnat.

5. El professorat dels instituts. Perfils i desenvolupament professional. La professió de docent. La importància del professor al sistema educatiu. Prestigi i estatus. El professorat com agent educatiu. Diversos estils docents. L'ètica professional. Formació continuada i compromís amb la qualitat.

6. Gènere i sexisme a l'escola. La incorporació de la dona com a professional del centre. La situació de les dones a l'educació. La coeducació.

7. L'escolarització de les minories ètniques, la immigració i les discapacitats. Les reformes comprensives. L'educació intercultural i inclusiva. La desigualtat digital. El risc de fracàs escolar. LOE/ LEC. Introducció dels conceptes: interculturalitat, multiculturalitat, racisme, xenofòbia, integració versus

inclusió. Relació entre la multiculturalitat i l'escola. Estratègies dels centres educatius per treballar la interculturalitat. Les discapacitats als centres ordinaris. Funció dels professionals de l'educació. Les proves PISA, fracàs escolar i abandonament primerenc. Relació entre desigualtats socials, gènere i ètnia en referència al fracàs escolar.

Eixos metodològics de l'assignatura

- La metodologia serà eminentment activa i participativa.
- S'avaluarà el nivell de coneixements previs que posseeix l'alumnat sobre el tema que s'abordarà, mitjançant preguntes orals.
- Es posaran en marxa processos d'acció- reflexió- acció per a que el grup aprengui a construir els seus propis coneixements.
- Es facilitaran els processos d'interiorització de les experiències i tècniques necessàries.
- Es fomentarà el debat durant les explicacions i exposicions.
- El professorat orientarà l'alumnat en l'execució de treballs.
- S'utilitzarà un grup d'activitats variades: exposició i anàlisi de casos, exposició per part del professorat de power points, exposició de treballs per part de l'alumnat, treballs cooperatius d'articles, preguntes a partir de lectures, vídeos... susceptibles d'ajustaments a les diferents situacions de treball.

RESUM DE LES PRINCIPALS ACTIVITATS D'APRENENTATGE A REALITZAR DE FORMA AUTÒNOMA I DIRIGIDA	ESTIMACIÓ DE LA DEDICACIÓ EN HORES
Lectura de textos obligatoris	25 h
Síntesi crítica de les lectures obligatòries	15 h
Cerca i anàlisi crític de l'exposició oral obligatòria. Realització del document a presentar el dia de l'exposició. Lectures complementàries.	35 h
Reflexió i disseny del treball de pràctiques. Lectures paraleles.	25 h
Total	100 hores

Pla de desenvolupament de l'assignatura

PLA DE DESENVOLUPAMENT

Sessió	Professor	Objectius i continguts d'aprenentatge	Tasques del professorat	Tasques de l'alumne	avaluació
1	Joan Tahull	<p>Conèixer el programa del curs i el seu desenvolupament.</p> <p>Conèixer que és la sociologia.</p> <p>Assolir el coneixement de les diferents teories sociològiques i els seus respectius autors de referència.</p> <p>Familiaritzar-se amb els conceptes sociològics bàsics.</p> <p>Conèixer els principis bàsics de la sociologia de l'educació.</p> <p>Continguts: Desigualtat social i educació Les funcions socials de l'educació: treball, participació democràtica, producció i reproducció de la societat.</p>	<p>Explicació de la matèria.</p> <p>Resoldre possibles dubtes.</p> <p>Presentació del programa de la matèria i el desenvolupament del curs.</p> <p>Síntesi de les idees principals.</p> <p>Fomentar la participació i la reflexió.</p>	<p>Escoltar i preguntar possibles dubtes.</p> <p>Debat. Reflexionar i participar.</p>	<p>El contingut de la sessió s'avaluarà al llarg de totes les evidències.</p> <p>Evidència 1 i 2</p>
2	Joan Tahull	<p>Analitzar la societat de la informació i el coneixement.</p> <p>Identificar els diferents àmbits de desigualtat social i educació.</p> <p>Analitzar la nostra societat social i cultura.</p> <p>Entendre l'educació com a part activa social.</p> <p>Familiaritzar-se amb el paper social de l'educació.</p> <p>Analitzar els connectors entre el centre educatiu i la societat.</p> <p>Discriminar les diferents funcions del sistema educatiu.</p>	<p>Síntesi de les idees principals.</p> <p>Fomentar la reflexió i la participació.</p>	<p>Presentació exposició. Debat.</p> <p>Reflexionar i participar.</p>	<p>Evidència 1 i 2</p>
3	Joan Tahull	<p>Tenir esperit crític davant dels avantatges i desavantatges educatius.</p> <p>Avaluar la tasca de l'escola en una societat democràtica, com a productora dels models tradicionals i com a creadora d'esperit crític.</p> <p>Continguts: Desigualtats de classe, gènere i ètnia. La desigualtat digital. Fracàs escolar. Desigualtat social i educació Les reformes comprensives. L'educació intercultural e inclusiva.</p>	<p>Síntesi de les idees principals.</p> <p>Fomentar la reflexió i la participació.</p>	<p>Presentació exposició. Debat.</p> <p>Reflexionar i participar.</p>	<p>Evidència 1 i 2</p>

	Joan Tahull	<p>Conèixer l'evolució dels models familiars en els últims cinquanta anys.</p> <p>Analitzar els diferents models familiars actuals (família nuclear, monoparental...).</p> <p>Descobrir els diferents canals de participació escola- família, família- escola.</p> <p>Estudiar les diferents institucions dins i fora del centre, de participació escola- família en l'educació.</p> <p>Continguts:</p> <p>Família i educació. Models familiars. Comunitat i participació.</p> <p>Desigualtat social i educació.</p> <p>Les reformes comprensives. L'educació intercultural i inclusiva.</p> <p>Conèixer el centre educatiu de secundària de manera integral.</p> <p>Familiaritzar-se amb els òrgans de govern i la seva organització interna.</p> <p>Entendre i analitzar la complexitat de la societat actual (postmodernitat).</p> <p>Conèixer dins d'aquesta complexitat social, la diversitat de l'alumnat.</p> <p>Continguts:</p> <p>Les institucions d'educació secundària. La vida quotidiana en els centres educatius.</p> <p>L'alumnat. Cultures i contracultures escolars.</p>	Explicació de la temàtica d'una forma aprofundida. Fomentar la reflexió i el debat.	Presentació exposició. Participació d'una manera activa. Participar i reflexionar.	Evidència 1 i 2.
5	Joan Tahull	Presentació de l'activitat de l'intermatèries.	Presentació de la temàtica.	Presentació exposició. Participació d'una manera activa. Participar i reflexionar.	Evidència 1 i 2.
6	Joan Tahull	<p>Observar i analitzar els diferents objectius, continguts i competències de la matèria, en el període de pràctiques</p> <p>Saber quines són les funcions bàsiques del professor de secundària.</p> <p>Entendre el funcionament intern del professor dins de la institució, dins de l'aula i la relació amb els alumnes.</p> <p>Analitzar els diversos estils docents.</p> <p>Entendre la importància de la formació continuada.</p> <p>Entendre i ser conscient de l'ètica professional</p> <p>Continguts:</p> <p>Les institucions d'educació secundària. La vida quotidiana en els centres educatius.</p> <p>Les reformes comprensives. L'educació intercultural i inclusiva.</p> <p>Funcions socials de l'educació: treball, participació democràtica, producció i reproducció de la societat.</p> <p>El professorat. Perfils i desenvolupament professional.</p>	<p>Moderar i canalitzar el debat.</p> <p>Fomentar la reflexió de la temàtica.</p> <p>Explicació de la temàtica d'una forma aprofundida. Fomentar la reflexió i el debat</p>	Presentació exposició. Participació d'una manera activa. Participar i reflexionar.	Evidència 1 i 2.
7	Joan Tahull	<p>Entendre el fet social de la incorporació de la dona com a professional de l'educació.</p> <p>Analitzar la situació de les dones a l'educació.- Tenir en compte la coeducació al centre.</p> <p>Conèixer la conceptualització bàsica del tema: interculturalitat, multiculturalitat, racisme...</p> <p>Desigualtats de classe, gènere i ètnia. La desigualtat digital. Fracàs escolar.</p> <p>L'alumnat. Cultures i contracultures escolars.</p> <p>Reflexionar sobre els lligams entre família, escola i societat.</p> <p>Conèixer la situació social a l'ensenyament secundari.</p> <p>Continguts:</p> <p>Les reformes comprensives. L'educació intercultural i inclusiva.</p> <p>Les institucions d'educació secundària. La vida quotidiana en els centres educatius.</p>	<p>Explicació de la temàtica d'una forma aprofundida. Fomentar la reflexió i el debat.</p> <p>Moderar i canalitzar el debat.</p> <p>Fomentar la reflexió de la temàtica.</p>	Presentació exposició. Participació d'una manera activa. Participar i reflexionar	Evidència 1 i 2.
8	Joan Tahull	Evidència 1.			

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ

L'avaluació de la matèria serà continuada al llarg de tot el curs. L'avaluació es centrarà en l'adquisició de les competències i constarà de 3 evidències:

EVIDÈNCIA D'AVALUACIÓ 1:

Descripció de l'evidència:

Prova escrita que es realitzarà de forma presencial i que es demanarà als alumnes l'anàlisi, reflexió i síntesi al voltant dels continguts claus de la matèria. La prova tindrà dos preguntes.

Per tal de realitzar l'examen s'haurà d'haver llegit obligatòriament dues lectures:

1. Dossier de síntesi i reflexió sobre diferents aspectes educatius.

Lectura obligatòria de dues obres:

-Rotger, J. M. (Coord.) (2012). *Sociologia de l'educació. per a professorat d'educació secundària*. El Roure Editorial, Barcelona.

-Tahull Fort, J. i Molina, F. (2016). *Perspectives de l'autoritat del professorat a l'educació actual. Com veuen l'escola els seus protagonistes?*. Lleida, Publicacions de la Universitat de Lleida.

Competències a avaluar:

-Assolir els conceptes principals de la sociologia de l'educació que permeti relacionar l'escola, la família i la societat.

- Conèixer l'evolució de la família, els seus diferents tipus i la incidència del context familiar en l'educació.

- Comunicació oral i escrita

- Capacitat anàlisi i de síntesi

- Relacionar l'educació amb el medi i comprendre la funció educadora de la família i la comunitat, tant en l'adquisició de competències i aprenentatges com en l'educació en el respecte dels drets i les llibertats, en la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones i en la igualtat de tracte i no discriminació de les persones amb discapacitat.

Puntuació:50%

Data: Es realitzarà de forma presencial el 21 de desembre de 2018. Els alumnes que no arribin a 5, tindran dret a una recuperació, serà el 18 de gener de 2019.

Indicadors i criteris de valoració de l'evidència 1:

L'alumnat comptarà amb un llistat d'indicadors de valoració a sakai. Els indicadors giraran al voltant dels següents 4 aspectes:

- a. Exposició clara i ordenada de les idees principals
- b. Justificació i argumentació de les idees i afirmacions (teòric i pràctic)
- c. Redacció d'unes conclusions argumentades des dels continguts teòrics treballats en l'assignatura.
- d. Ús d'un vocabulari tècnic i especialitzat

EVIDÈNCIA D'AVALUACIÓ 2:

Descripció de l'evidència:

Exposició d'un tema relacionat amb la matèria, oral a l'aula. Treball en grup.

Competències a avaluar:

- Adquirir habilitats socials en la relació i orientació familiar.

- Comunicació oral i escrita.

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.

- Capacitat crítica i autocrítica.

- Relacionar l'educació amb el medi i comprendre la funció educadora de la família i la comunitat, tant en l'adquisició de competències i aprenentatges com en l'educació en el respecte dels drets i les llibertats, en la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones i en la igualtat de tracte i no discriminació de les persones amb discapacitat.

- Conèixer l'evolució de la família, els seus diferents tipus i la incidència del context familiar en l'educació.

Puntuació: 40%

Data màxima d'entrega:Entrega màxima abans del 21 de desembre. Els alumnes que no arribin a 5, tindran dret a una recuperació, serà el 18 de gener de 2019.

Indicadors i criteris de valoració de l'evidència 2:

L'alumnat comptarà amb un llistat d'indicadors de valoració a sakai. Els indicadors giraran al voltant dels següents 4 aspectes:

- a. Exposició clara i ordenada de les idees.
- b. Presenta conclusions
- c. Ús d'un vocabulari tècnic i especialitzat
- d. Relacionar marc teòric i pràctic

EVIDÈNCIA D'AVALUACIÓ 3:

Descripció de l'evidència:

Dossier de síntesi i reflexió sobre dades i/o incidents crítics recollits durant les pràctiques d'observació. Aquesta síntesi i reflexió girarà al voltant de variables educatives relacionades amb els continguts de l'assignatura.

Competències a avaluar:

- Adquirir habilitats socials en la relació i orientació familiar.

- Comunicació oral i escrita.

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.

- Capacitat crítica i autocrítica.

Puntuació: 10%

Data màxima d'entrega:Entrega màxima abans del 5 de desembre de 2018.

Indicadors i criteris de valoració de l'evidència 3:

L'alumnat comptarà amb un llistat d'indicadors de valoració a sakaï. Els indicadors giraran al voltant dels següents 4 aspectes:

- a. Exposició clara i ordenada de les idees.
- b. Ús d'un vocabulari tècnic i especialitzat
- c. Relacionar marc teòric i pràctic

Bibliografia i recursos d'informació

- Arendt, H. (1989). La crisi de la cultura. Barcelona: Ed. Pòrtic.
- Bauman, Z. (2007). Los retos de la educación en la modernidad líquida. Barcelona: Gedisa.
- Cardús, S. (2007). El desconcierto de la educación. Barcelona: Paidós.
- Dewey, J. (1985). Democràcia i escola. Vic: Eumo.
- Durkheim, E. (1991). Educació i sociologia. Vic: Eumo.
- Elzo, J. (2000). El silencio de los adolescentes. Madrid: Madrid.
- Enkvist, I. (2001). La educación en peligro. Madrid: Unisón.
- Espot, R. M. (2006). La autoridad del profesor. Barcelona: Praxis.
- Feito, R. (coor.) (2010). Sociología de la Educación Secundaria. Graó- Ministerio de Educación: Barcelona.
- Feixa, C. (1999). De jóvenes, banda y tribus. Barcelona: Ariel.
- Fernández Enguita, M. (1998). La escuela a examen. Madrid: Pirámide.
- Giroux, H. y Flecha, R. (1992). Igualdad educativa y diferencia cultural. Esplugues de Llobregat: El roure editorial.
- Goleman, D. (2007). La práctica de la inteligencia emocional. Barcelona: Kairós.
- Hargreaves, A. (1999). Profesorado, cultura y postmodernidad. Madrid: Ediciones Morata.
- House, S. (Coor.) (2010). Inglés. Complementos de formación disciplinar. Barcelona: Editorial Graó
- Lipovetsky, G. (1994). El crepúsculo del deber. Barcelona: Anagrama.
- Lleixà, T. (Coor.) (2010). Educación física. Complementos de formación disciplinar. Barcelona: Editorial Graó.
- Mañú, J. M. (1998). Ser profesor hoy. Pamplona: Ed. Universidad de Navarra.
- Marina, J. A. (2009). La recuperación de la autoridad. Barcelona: Versatil.
- Mayoral, D. y Molina, F. (2002). Les desigualtats ocultes: llengua, cultura i educació. Lleida. Editorial Pagès.
- Molina, F. (2002). Sociología de la Educación Intercultural. Buenos Aires: Lumen.
- Morales, J. y Abad, L. (2007). Introducción a la sociología. Madrid: Tecnos.
- Pérez De Pablos, S. (2003). El papel de los padres en el éxito escolar de los hijos. Madrid: Aguilar.
- Rotger, J. M. (coor.) (2012). Sociología de l'educació. Per al professorat d'educació secundària. Barcelona: El Roure Editorial.
- Suárez Orozco, C. i Suárez Orozco, M. (2008). Històries d'immigració. La comprensió dels patrons de rendiment escolar dels joves immigrants nous. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
- Touraine, A. (2007). La mirada social. Un marco de pensamiento distinto para el siglo XXI. Barcelona: Ed. Paidós.
- UNESCO (2007). Compendio mundial de la educación 2007. Montreal: Instituto de Estadística de la Unesco.
- VVAA (2003). La participación de los padres y madres en la escuela. Barcelona: Graó.
- Zanfrini, Laura (2008). La convivencia interétnica. Madrid: Alianza.